

Anteeksiantamus

Aloitetaan pienellä tarinalla;

Eräs ihminen teki paljon hyviä tekoja vähempiosaisille. Kerran hän kuitenkin suuttui toiselle, joka sorti näitä vähempiosaisia ja löi tämän kuoliaaksi. Oikeuden edessä hän vetosi hyviin tekoihinsa, että oikeus vain antaisi anteeksi tapon ja palkitsisi hänet hänen hyvistä teoistaan.

Oikeuden on rangaistava tätä ihmistä. Me sen sijaan voimme tehdä valinnan, miten suhtautua tähän ihmiseen.

Tämä asia on ymmärrettävissä Luterilaisuudessa regimenttiopin kautta;

Maalliseksi regimentiksi kutsutaan sitä, kun Jumala käyttää hallintavaltaansa laillisen esivallan, yhteiskunnan lakien ja oikeusjärjestyksen välityksellä. Tarvittaessa sillä on myös oikeus rangaista niitä, jotka rikkovat sekä käyttää pakkokeinoja. Esivallan on kuitenkin pidettävä kiinni oikeudenmukaisuudesta.

Toisaalta Jumala hallitsee kirkon kautta, jonka tarkoitus on auttaa kristittyä elämään Jumalan tahdon mukaisesti. Tätä puolta Jumalan hallintavallasta kutsutaan hengelliseksi regimentiksi. Hengelliseen regimenttiin eivät kuulu pakko, rangaistukset eivätkä vaatimukset.

Anteeksisaamiseen liittyy myös armo. Anteeksiannon vastakohtia ovat kosto ja hylkääminen.

Mutta eikö armoa tarjota vain väärintekijöille? Mihin mallikelpoinen kristitty armahdusta tarvitsee? Mitä me olemme tehneet tai jättäneet tekemättä sellaista, että tarvitsimme siitä anteeksiantoa?

Armo ja armahdus tarjotaan vain väärintekijöille. Muut eivät sitä tarvitse. Tämän vuoksi jokaisen ihmisen olisikin huomattava ensin omat syntinsä, että Jumalan tarjoama armo Jeesuksessa Kristuksessa niihin kelpaisi.

Vasta Jumalan Pyhä henki näyttää meille meidän todelliset syntimme.

Miksi syylliselle pitäisi ylipäättään antaa anteeksi?

Ellei Jumala antaisi meille meidän syntejämme anteeksi, me pysyisimme kadotustuomion alaisina.

Jumalan sana on totta ja pysyy voimassa. Siksi meidänkin on annettava anteeksi niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet. (Jollei toinen osapuoli halua sopia kanssani, se on hänen "pänsärkynsä", ei minun. Minä olen noudattanut Jumalan kehotusta antaa anteeksi.)

Kenelle me olemme tilivelvollisia – eli kuka voi rangaista meitä tai osoittaa meille armoa?

Me olemme tilivelvollisia Jumalalle.

Toisaalta me olemme tilivelvollisia myös lähimmäisillemme.

Onko olemassa sellaisia kristittyjä, joille Jumala ei olisi antanut anteeksi?

Sellaiset kristityn nimellä kulkevat ihmiset, joille Jeesuksen Kristuksen sovitustyö ei ole kelvannut henkilökohtaiseksi pelastuksen edellytykseksi, eivät ole saaneet Jumalalta tekojaan anteeksi.

Jos anteeksianto käsitetään väärintekijöiden suosimiseksi ja epäkohtiin puuttumattomuudeksi, se on väärää anteeksiantoa. Jos oikeus ei tapahdu, se voi sitä ollakin. Kun Jumala antaa anteeksi, se ei ole tällaista. Jumala on ehdottoman oikeudenmukainen, myös antaessaan anteeksi. Kaiken vääryyden on saatava rangaistuksensa. Jumala antaa ihmisille rikkomukset anteeksi kuitenkin vain itse tekemiensä (liittojen) ehtojen perusteella. Jo Vanhassa testamentissa, eli vanhan liiton aikana, Jumala lupasi tehdä kansansa kanssa sellaisen uuden liiton, johon pakanakansoillakin (eli meilläkin) on osallisuus. Tämä uusi liitto käy ilmi hyvin Jeesuksen asettamista ehtoollisanoista (Luuk. 22:20, 1. Kor. 11:25);

Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.

Niin usein kuin te siitä juotte, tehkää se minun muistokseni.

Tämän uuden liiton välimiehenä Jeesus Kristus kärsi sen rangaistuksen, joka on jokaisen ihmisen osa. Jeesuksen Kristuksen sijaiskärsimyksen vuoksi Jumala voi antaa ihmiselle synnit anteeksi, kuitenkin vain jos ihminen itse suostuu anteeksiannon kohteeksi. Omasta mielestään hyvä ja synnitön ihminen ei tarvitse Jeesusta mihinkään. Jeesus Kristus antaa ihmiselle Pyhän Hengen armahtaessaan hänet. Vasta tällöin ihmisellä on mahdollista pysyä armon alla Kristuksessa, sillä vain Pyhän Hengen avulla ihminen kykenee pitämään vanhan syntisen luontonsa kurissa.

Nykyisen armoliiton aikana synty ei kadota vaan se, ettei Jeesukseen Kristukseen synneistä vapauttajana turvauduta.

Joh. 16:7-11. *Mutta minä (Jeesus) sanon teille totuuden: teille on hyödyksi, että minä menen pois. Ellen mene, ei Puolustaja (Pyhä Henki) voi tulla luoksenne. Mutta mentyäni pois minä lähetän hänet luoksenne, ja hän tulee ja paljastaa, että maailma on väärässä, hän paljastaa, mitä on synty, mitä vanhurskaus ja mitä tuomio. Synti on siinä, että ihmiset eivät usko minuun, vanhurskaus tulee julki*

siinä, että minä menen Isän luo ettekä te enää näe minua, ja tuomio on siinä, että tämän maailman ruhtinas on tuomittu.

Anteeksiantamuksesta Ison Raamatun tietosanakirjan mukaan;

Vanha Testamentti; Esiin nouseva syvä tietoisuus synnistä tehostaa uhriajatus tavalla, josta selviää, että todellinen uhri joka miellyttää Herraa on, ”särjetty henki, särjetty ja murtunut sydän” (Psalmi 51:19, 34:19, Jes. 57:15, 66:2). Sellaiset ajatukset kuvastavat syvää sisäistä henkilökohtaista jumalasuhdetta. On tultu tietoiseksi siitä että uhripalvelus on tehoton, ellei sitä seuraa totinen katumus ja kääntymys. Sen jälkeen aavistellaan yhä enemmän, että Herran täytyy säätää uusi liitto, joka perustuu täydelliseen anteeksiantoon (Jer. 31:31-34). Juuri Messias (Kristus) säätää tämän liiton (Jes. 42:6, 49:8, 55:3).

Mikään muu uskonto ei tunne sellaista täyttä ja vapaata anteeksiantoa, joka esiintyy Raamatussa jo Vanhassa Testamentissa.

Uudessa Testamentissa anteeksiantamus yhdistetään johdonmukaisesti Jeesukseen Kristukseen.

Anteeksiantoon VT:n puolella liittyy usein uhriajatus. Syyttömän eläimen tai linnun veri vuodatetaan että saataisiin anteeksi. Toiselle aiheutettu vahinko piti lisäksi korvata. 2 Mooseksen kirjan kohdassa, 34:8-9, Jumalan anteeksiantoon näyttäisi liittyvän myös se, että Jumala alkaa kulkea hänen mukanaan, jolle on antanut anteeksi. Tällainen anteeksianto kohtaa meitä, kun hyväksymme Jeesuksen Kristuksen sovitusyön omalle kohdallamme. Saamme Jumalan lupaaman Pyhän Hengen opastajaksi, matkakumppaniksi ja perille viejäksi.

2. Moos. 34:8-9. *Mooses polvistui kiireesti, heittäytyi kasvoilleen maahan ja sanoi: "Jos siis edelleenkin tahdot osoittaa minulle armoasi, Herra, niin kulje meidän mukanaamme. Vaikka tämä kansa on uppiskainen, anna anteeksi meidän pahat tekemme ja syntimme ja ota meidät omiksesi."*

Vanha Testamenttikin esittää Jumalan armahtavana ja anteeksiantavana Jumalana.

Jer. 5:1. *Kierrelkää Jerusalemin katuja, katselkaa ja kyselkää, tarkkailkaa väkeä toreilla. Jos löydätte yhden ainoankaan, joka tekee oikein, joka on rehellinen ja uskollinen, niin minä armahdan (annan anteeksi) kaupunkia.*

Jo vanhassa liitossa (lakiliitto Israelin kanssa) Jumala itse järjesti edellytyksen jumalalliselle anteeksiannolle sovituksen muodossa. Viattoman eläimen henki sai korvata ihmisen rikkomuksen. Anteeksiannolla oli edellytyksenä tämä sijaisuhri joka on esikuva siitä sovitukselta, jonka Kristus ristillä teki. Vanhassa liitossa synti- ja vikauhri sai aikaan sovituksen riippumatta uhrin suuruudesta tai aineellisesta arvosta. Uhrin veri annettiin sovituksiksi, sillä ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista (3 Moos. 17:11 ja Hepr. 9:22).

Miksi sitten Herra ei voi armahtaa kaikkia? Siksi, koska kaikki eivät suostu armahdettaviksi Jumalan asettamalla ehdolla, eli ottamaan vastaan lahjavanhurskautta joka saadaan ainoastaan Kristuksen sovintoveren kautta.

Jes. 1:18-20. *Tulkaa, selvittäkäämme miten asia on, sanoo Herra. - Vaikka teidän syntinne ovat verenvuodattaneet, ne tulevat valkeiksi kuin lumi. Vaikka ne ovat purppuranpunaiset, ne tulevat valkeiksi kuin puhdas villa. Jos te taivutatte mielenne kuulemaan minua, te saatte syödä maan hyvyttä, mutta jos kovettatte mielenne ja torjutte minut, miekka syö teidät. Herran suu on puhunut.*

Jes. 26:7-10. *Oikeamielisten polku on suora, sinä tasoitat vanhurskaan tiet. ... Mutta jumalaton, vaikka hänet armahdettaisiin, ei opi elämään vanhurskaan tavoin. Hän vääristää oikeuden, ei hän näe Herran valtasuuruutta.*

2. Kor. 5:17-6:1. *Jokainen, joka on Kristuksessa, on siis uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle! Kaiken on saanut aikaan Jumala, joka Kristuksen välityksellä on tehnyt meidän kanssamme sovinnon ja uskonut meille tämän sovituksen viran. Jumala itse teki Kristuksessa sovinnon maailman kanssa eikä lukenut ihmisille viaksi heidän rikkomuksiaan; meille hän uskoi sovituksen sanan. Me olemme siis Kristuksen lähettäjiä, ja Jumala puhuu teille meidän kauttamme. Pyydämme Kristuksen puolesta: suostukaa sovintoon Jumalan kanssa. Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauden. Jumalan työtovereina me vetoamme teihin: ottakaa Jumalan armo vastaan niin, ettei se jää turhaksi!*

Joh. 3:3. *Jeesus vastasi hänelle (Nikodeemokselle): "Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny uudesti, ylhäältä, hän ei pääse näkemään Jumalan valtakuntaa."*

Jumalan anteeksiantamuksen saamisen yleisedellytys on, että syntinen kääntymyksen ja uskon kautta ottaa vastaan sen sovituksen, jonka Jumala teki Kristuksessa. Jolla ei ole Kristusta, ei ole Jumalan anteeksiantamustakaan. (Apt.

3:19, 26, 2 Kor. 5:19-21, 1 Joh. 2:22-23). Syntien anteeksisaaminen Jeesuksen Kristuksen kautta luo pohjan ihmisen ja Jumalan väliselle suhteelle (Room. 5:1-11).

Syntien saaminen anteeksi Jumalalta ei ole pelkästään kääntymyksen asia, vaan se on yhtä välttämätöntä hengelliselle elämälle kuin mitä ruoka on ruumiille. Isämeidän rukouksessakin jokapäiväisen leivän ja anteeksisaamisen anominen ovat lähekkäin. Jumala antaa loputtomasti anteeksi kun vain sitä Häneltä pyydämme. Samaa Hän odottaa myös meiltä.

1 Joh. 1:9. *Jos me tunnustamme syntimme, niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas, antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.*

Matt. 18:21-22. *Silloin Pietari tuli Jeesuksen luo ja sanoi: "Herra, jos veljeni yhä uudestaan tekee väärin minua kohtaan, niin kuinka monta kertaa minun on annettava hänelle anteeksi? Peräti seitsemän kertaako?" "Ei seitsemän, vaan seitsemänkymmentäseitsemän kertaa", vastasi Jeesus.*

Luuk. 17:3-4. *Pitäkää varanne! Jos veljesi tekee väärin, nuhtele häntä, ja jos hän sitten katuu, anna hänelle anteeksi. Vaikka hän seitsemästi päivässä rikkoisi sinua vastaan ja seitsemästi tulisi sanomaan sinulle: 'Minä kadun', anna hänelle anteeksi.*

Kokemus siitä että on saanut Jumalalta syntinsä anteeksi, antaa edellytykset sille että kykenee antamaan anteeksi muille. Se että olen saanut omat syntini Jumalalta anteeksi, oikeastaan velvoittaa minua antamaan anteeksi muille.

Matt. 6:12-15. *Ja anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meille velassa. Äläkä anna meidän joutua kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta. Jos te annatte toisille ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, antaa myös taivaallinen Isänne teille anteeksi. Mutta jos te ette anna anteeksi toisille, ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne.*

Mark. 11:25-26. *Ja kun seisotte rukoilemassa, antakaa anteeksi kaikki mitä teillä on jotakuta vastaan. Silloin myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa teille rikkomuksenne anteeksi. Jos te ette anna anteeksi, ei teidän taivaallinen Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne.*

Mikäli Jumalan armoon uskova (armo kohtaa meitä Jeesuksessa) kantaa katkeruutta, vaikka oikeutettuakin, toista ihmistä kohtaan, hän vahingoittaa sillä vain itseään. Paavalikin kertoo antavansa anteeksi, ettei Saatana pääsisi hänestä voitolle.

2 Kor. 2:10-11. *Kenelle te annatte anteeksi, hänelle annan minäkin, ja kun olen antanut anteeksi - jos nyt jotakin anteeksi annettavaa on - olen tehnyt sen teidän takianne Kristuksen edessä, jottei Saatana pääsisi meistä voitolle. Hänen juonensa me kyllä tiedämme.*

Raamatun mukaan meidän ei ainoastaan tule antaa toiselle anteeksi, vaan vieläpä yrittää saada häntä ymmärtämään tekonsa. Raamattu antaa erittäin hyvän toimintaohjeen, jota voi käyttää myös jos työssään joutuu epäasiallisen käyttäytymisen kohteeksi.

- *"ota asia puheeksi kahden kesken"* Kerro toiselle, ettet hyväksy hänen käytöstään sinua kohtaan tai puheita sinusta. Voisi myös kysyä, onko hänellä jokin selitys käytökselleen.
- *"ota mukaasi yksi tai kaksi muuta"* Käsittele asia ryhmässä (esimies, työsuojeluvaltuutettu, työterveyshuolto). Mikäli valtuutettua ei ole, ota mukaan joku tukihenkilö itsellesi. Siihen sinulla on oikeus.
- *"ilmoita seurakunnalle"* Ellei työnantajasi ryhdy toimenpiteisiin niissä tapauksissa, joissa hän on toimenpidevelvollinen, rikkoo hän Suomen lainsäädäntöä. Tällöin kannattaa ottaa yhteys valvontaviranomaiseen.
- *"suhtaudu häneen kuin pakanaan tai publikaaniin"*. Mikäli et tule toimeen jonkun hankalaksi kokemasi ihmisen kanssa, ei sinun ole pakko hakeutua hänen seuraansa. Älä kuitenkaan torju häntä silloin, kun hän tarvitsee todellista apua.

Matt. 18:14-17. *Samoin ei teidän taivaallinen Isänne tahdo, että yksikään näistä vähäisistä joutuisi hukkaan. "Jos veljesi tekee syntiä, ota asia puheeksi kahden kesken. Jos hän kuulee sinua, olet voittanut hänet takaisin. Mutta ellei hän kuule sinua, ota mukaasi yksi tai kaksi muuta, sillä 'jokainen asia on vahvistettava kahden tai kolmen todistajan sanalla'. Ellei hän kuuntele heitäkään, ilmoita seurakunnalle. Ja jos hän ei tottele seurakuntaakaan, suhtaudu häneen kuin pakanaan tai publikaaniin.*

Room. 12:18-21. *Jos on mahdollista ja jos teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien kanssa. Älkää ottako oikeutta omiin käsiinne, rakkaat ystävät, vaan antakaa Jumalan osoittaa vihansa. Onhan kirjoitettu: "Minun on tuomio, minä maksan tekojen mukaan" - näin sanoo Herra. Edelleen sanotaan: "Jos vihamiehelläsi on nälkä, anna hänelle ruokaa, jos hänellä on jano, anna juotavaa. Näin keräät tulisia hiiliä hänen päänsä päälle." Älä anna pahan voittaa itseäsi, vaan voita sinä paha hyvällä.*

Sananl. 27:5-6. Parempi nuhdella avoimesti kuin vaieta rakkauden nimissä. Rakastavan lyöntikin on rakkautta, vihamiehen suudelmakin pelkkää vihaa.

Kristityn tulee nähdä vaivaa pitääkseen hyvät suhteet lähimmäisiin.

Ef. 4:31-32. Hylätkää kaikki katkeruus, kiukku, viha, riitely ja herjaaminen, kaikkalainen pahuus. Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden.

Kol. 3:12-13. Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin.

Mutta kaikkien kanssa ei ole mahdollista tulla toimeen.

Room. 12:18. Jos on mahdollista ja jos teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien kanssa.

Sananl. 26:18-19. Kun järkensä menettänyt jousimies, joka tulisilla nuolilla tuhoa kylvää, on se, joka pettää ystävänsä ja sanoo: "Leikkiähän se vain oli."

Millä asioilla me voimme tehdä Jumalan armon turhaksi?

2. Kor. 6:1. Jumalan työtovereina me vetoamme teihin: ottakaa Jumalan armo vastaan niin, ettei se jää turhaksi!

- ylpeys,

1. Piet. 5:5. ... Ja te kaikki: pukeutukaa keskinäiseen nöyryyteen, sillä Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon.

Ef. 2:8-9. Armosta Jumala on teidät pelastanut antamalla teille uskon. Pelastus ei ole lähtöisin teistä, vaan se on Jumalan lahja. Se ei perustu ihmisen tekoihin, jottei kukaan voisi ylpeillä.

- omaan "ansioluetteloon" vetoaminen,

Gal. 5:4. Te, jotka pyritte vanhurskauteen lakia noudattamalla, olette joutuneet eroon Kristuksesta, armon ulkopuolelle.

- katkeruus (anteeksiantamattomuus),

Hepr. 12:15. Pitäkää huoli siitä, ettei yksikään hukkaa Jumalan armoa eikä mikään katkeruuden verso pääse kasvamaan ja tuottamaan turmiota, sillä yksikin sellainen saastuttaa monet.

- armon kääntäminen riettaudeksi. Alkuseurakunnassa alkoi levitä harhaoppi, jonka mukaan ei ollut enää väliä sillä mitä tehdään, koska "armohan kattaa kaiken".

Room. 5:20-6:2. ... Mutta missä synti on tullut suureksi, siellä on armo tullut ylenpalttiseksi. Niin kuin synti on hallinnut ja vienyt kuolemaan, niin on armo hallitseva ja johtava ikuisen elämään, koska Herramme Jeesus Kristus on lahjoittanut meille vanhurskauden. Mitä me tähän sanomme? Onko meidän jatkuvasti tehtävä syntiä, jotta armo tulisi yhä suuremmaksi? Ei tietenkään. Kun kerran olemme kuolleet pois synnistä, kuinka voisimme edelleen elää siinä?

Room. 6:14-15. Synti ei enää ole teidän herranne, sillä te ette ole lain vaan armon alaisia. Miten siis on? Saammeko tehdä syntiä, koska emme elä lain vaan armon alaisina? Emme toki!

Juud. 1:4. Teidän joukkoonne on näet luikerrellut ihmisiä, joista jo kauan on ollut tuomio kirjoitettuna. Nämä jumalattomat kääntävät meidän Jumalamme armon riettaudeksi ja kieltävät ainoan Valtiaamme ja Herramme Jeesuksen Kristuksen.

- Kun Raamattuun kirjoitettu Jumalan sana kielletään, Kielletään samalla Jumalan Sana, Jeesus Kristus. Juudan leijona korvataan kesyllä kotikissalla.

Koska armo on Jumalan armoa, ei ihminen voi sitä täysin ymmärtää. Meidän on jäätävä tässäkin asiassa Jumalalta saadun uskon varaan.

Matt. 20:13-15. Mutta isäntä sanoi yhdelle miehistä: ... kai minä saan omallani tehdä mitä haluan? Katsotko sinä karsaasti sitä, että minä olen hyvä?

Room. 11:5-6. Samoin on nykyisenäkin aikana olemassa jäännös, jonka Jumala on armossaan valinnut. Mutta jos valinta kerran perustuu armoon, se ei perustu ihmisen tekoihin - muutenhan armo ei olisi armo.

Mutta vaikka armoa ei voisi ymmärtää, sen voi omalla kohdallaan kokea.

Yhteenvetona Jumalan armosta ja anteeksiantamuksesta voisi sanoa, että se riittää. Mutta Jumalan armon saamiselle on ehto. Se ehto on Jeesus Kristus.